

prima instanță: C. Guzun
instanța de apel: A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai

2rc-826/17

DECIZIE

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Maxservice Lux”, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalâm

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Instituției Private „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, Asociației Obștești „Asociația Națională Copyright”, Asociației Obștești „Oficiul Republican al Drepturilor de Autor” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Maxservice Lux” cu privire la încasarea remunerației de autor

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 2 noiembrie 2017, prin care a fost respinsă cererea reprezentantului apelantei Societății cu Răspundere Limitată „Maxservice Lux”, avocatul Anatolie Bacalâm privind repunerea în termen a apelului și restituită reprezentantului apelantei Societății cu Răspundere Limitată „Maxservice Lux”, avocatul Anatolie Bacalâm cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal

constată:

La 23 martie 2017, IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, AO „Asociația Națională Copyright” și AO „Oficiul Republican al Drepturilor de Autor” au depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Maxservice Lux” cu privire la încasarea remunerației de autor.

În motivarea acțiunii a invocat că potrivit deciziei Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nr. 3/1566 din 20 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 216-220 din 4 octombrie 2013, AO „Oficiul Republican al Drepturilor de Autor” și AO „Asociația Națională Copyright” au fost avizate în calitate de organizații de gestiune colectivă să gestioneze de sine stătător sau în comun, în bază de acord, toate drepturile care le-au fost încredințate în gestiune.

Menționează că prin această decizie AO „Oficiul Republican al Drepturilor de Autor” și AO „Asociația Națională Copyright” au decis să gestioneze drepturile în bază de acord prin fondarea IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”.

Relevă că potrivit pct. 2 din decizia nr. 3/1566 din 20 septembrie 2013, remunerația pentru anii 2013-2014 trebuie să fie acumulată de către AO „Oficiul Republican al Drepturilor de Autor”, iar pentru anul 2015, de către AO „Asociația Națională Copyright” conform deciziei nr. 7/258 din 31 ianuarie 2015, publicate în Monitorul Oficial nr. 29-32 din 6 februarie 2015.

Indică că pentru valorificarea drepturilor de autor și conexe în perioada 2013-2016, utilizatorii urmează să achite remunerația AO „Oficiul Republican al Drepturilor de Autor” și AO „Asociația Națională Copyright” în baza licențelor eliberate de sine stătător sau prin intermediul IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, creat de către aceste două asociații fondatoare pentru a facilita modul de colectare a remunerației într-o singură sursă.

Sușține că SRL „Maxservice Lux” în calitate de utilizator de creații protejabile, prin comunicare publică conform prevederilor Legii nr. 139 din 2 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe și Hotărârii Guvernului nr. 641 din 12 iulie 2001 despre tarifele minime ale remunerației de autor, are obligația să obțină, din partea organizațiilor care administrează pe principii colective drepturile patrimoniale ale titularilor de drepturi, licență (contract) neexclusivă și să plătească remunerația corespunzătoare.

Afirmă că la 26 mai 2015, între IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, AO „Asociația Națională Copyright”, AO „Oficiul Republican al Drepturilor de Autor” și SRL „Maxservice Lux” a fost încheiat contractul nr. 48 privind utilizarea operelor prin interpretarea publică a operelor drepturilor de autor și conexe, în urma căruia SRL „Maxservice Lux” i-a fost acordat dreptul de a utiliza operele muzicale.

Subliniază că potrivit pct. 8.1. din contractul nr. 48 din 26 mai 2015, contractul de licență a fost încheiat pentru o perioadă de la 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2015, cu prelungirea pentru încă un an dacă părțile nu vor renegocia tariful și perioada de valabilitate a licenței.

Explică că potrivit pct. 5.3 din contract, remunerația pentru licența acordată debitorului constituie 500 lei/lunar începând cu data de 1 ianuarie 2015, remunerație care urma a fi achitată până la data de 15 a lunii următoare perioadei de referință.

Notează că SRL „Maxservice Lux” pentru anul 2015-2016 a acumulat o datorie în sumă de 12000 lei, iar pentru primele două luni ale anului 2017, a acumulat datoria în sumă de 1000 lei.

Totodată, relevă că potrivit pct. 5.4 din contract, remunerația pentru licența acordată debitorului constituie 250 lei/lunar, începând cu data de 1 ianuarie 2014 până la 31 decembrie 2014, total suma anuală de 3000 lei pentru 12 luni ale anului 2014.

Indică că până la moment SRL „Maxservice Lux” nu a efectuat careva plăți la contul IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, AO „Asociația Națională Copyright”, AO „Oficiul Republican al Drepturilor de Autor”, iar datoria SRL „Maxservice Lux” constituie suma de 16000 lei, care i-a fost comunicată prin somația nr. 110 din 30 iunie 2016, dar care a rămas fără răspuns.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 9, 512 alin. (1), 513 alin. (1), 514, 572 Cod civil, art. 11, 55, 63, 64 din Legea nr. 139 din 2 iulie 2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe, Hotărârii Guvernului nr. 641 din 12 iulie 2001 despre tarifele minime ale remunerației de autor.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea din contul SRL „Maxservice Lux” în beneficiul IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, AO „Oficiul Republican al Drepturilor de Autor” și AO „Asociația Națională Copyright” a datoriei de bază ce decurge din dreptul de autor și drepturile conexe potrivit contractului nr. 48 din 26 mai 2015 în sumă de 16000 lei, a penalității de întârziere în sumă de 25730 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 4107 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 7 iunie 2017, acțiunea a fost admisă.

A fost încasat din contul SRL „Maxservice Lux” în beneficiul IP „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, AO „Oficiul Republican al Drepturilor de Autor” și AO „Asociația Națională Copyright”, a datoriei de bază ce decurge din dreptul de autor și drepturile conexe potrivit contractului nr. 48 din 26 mai 2015, în sumă de 16000 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 4107 lei, a penalității de întârziere în sumă de 25730 lei și cheltuielile de judecată pentru asistența juridică în sumă de 1080 lei.

A fost încasat din contul SRL „Maxservice Lux” în beneficiul statului taxa de stat neachitată de reclamanti la depunerea acțiunii în sumă de 1375, 10 lei.

La 5 septembrie 2017, SRL „Maxservice Lux”, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalâm a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 7 iunie 2017, prin care a solicitat admiterea apelului, repunerea în termen a apelului, casarea hotărârii prime instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 2 noiembrie 2017, a fost respinsă cererea reprezentantului apelantei SRL „Maxservice Lux”, avocatul Anatolie Bacalâm privind repunerea în termen a apelului și restituită reprezentantului apelantei SRL „Maxservice Lux”, avocatul Anatolie Bacalâm cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal

La 16 noiembrie 2017, SRL „Maxservice Lux”, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalâm a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 2 noiembrie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu emiterea unei noi încheieri de repunere în termen a cererii de apel declarată de SRL „Maxservice Lux” și acordarea termenului suplimentar pentru depunerea apelului motivat și achitarea taxei de stat.

În motivarea recursului a invocat că despre examinarea litigiului în cauză în prima instanță, SRL „Maxservice Lux” nu a cunoscut și nu a participat la examinarea cauzei, deoarece nu a fost citată legal.

Relevă că la 30 august 2017, administratorul SRL „Maxservice Lux” a depus în cancelaria Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani o cerere pentru a face cunoștință cu materialele cauzei, iar de către colaboratorii cancelariei a fost anunțat să se prezinte după data de 6 septembrie 2017, fiind calculate zile lucrătoare și din acest motiv, la 5 septembrie 2017 a fost depusă cererea de apel nemotivată.

Consideră eronată concluzia instanței de apel prin care a respins apelul ca fiind depus tardiv, deoarece la materialele cauzei lipsește dovada de recepție a citației în prima instanță de către SRL „Maxservice Lux”.

Remarcă că o singură dată fiind expediată citația nu dă dovada că instanța a întreprins toate măsurile de citare legală a participanților la proces.

Cu referire la prevederile art. 67 Cod civil, art. 100 alin. (1) CPC, indică că persoana se va considera legal citată numai în cazul în care există confirmarea transmiterii și primirii citației sau înștiințării.

Subliniază că SRL „Maxservice Lux” nu și-a schimbat adresa poștală și nu a refuzat să primească citația, dar e posibil când a fost expediată citația, administratorul să nu fi fost acasă în perioada 6-25 aprilie 2017.

Având în vedere prevederile art. 104 alin. (1) lit. b) CPC, evidențiază că în contractul de licență neexclusivă adresa beneficiarului este indicată ca fiind mun. XXXXX str. XXXXX, unde permanent se află colaboratorii întreprinderii și puteau să recepționeze poșta.

Consideră că SRL „Maxservice Lux” i s-a îngrădit dreptul la un proces echitabil și accesul liber la justiție.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 16 noiembrie 2017 împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 2 noiembrie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului și temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

După cum rezultă din materialele dosarului la data de 5 septembrie 2017, SRL „Maxservice Lux”, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalâm a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 7 iunie 2017, solicitând repunerea în termen a apelului (f. d. 70).

Iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 2 noiembrie 2017, a fost respinsă cererea reprezentantului apelantei SRL „Maxservice Lux”, avocatul Anatolie Bacalâm privind repunerea în termen a apelului și restituită reprezentantului apelantei SRL „Maxservice Lux”, avocatul Anatolie Bacalâm cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal

Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată că instanța de apel neîntemeiat a respins cererea reprezentantului apelantei SRL „Maxservice Lux”, avocatului Anatolie Bacalâm privind repunerea în termen a apelului.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reține prevederile art. 362 alin. (1) și (3) CPC, potrivit cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Potrivit art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Raportând la caz prevederile legale enunțate, se constată că într-adevăr, SRL „Maxservice Lux” a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 7 iunie 2017, numai la data de 5 septembrie 2017, respectiv, cu încălcarea termenului de 30 zile, prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

În același timp, instanța de recurs reține că pricina în prima instanță a fost examinată în lipsa reprezentantului SRL „Maxservice Lux”, care avea calitatea de pârât.

De astfel, se va menționa că deși actele pricinii indică la faptul că prima instanță a expediat în adresa SRL „Maxservice Lux” citația pentru ședința de judecată din 7 iunie 2017, ora 14:30, se constată că citația dată nu a fost înmănată destinatarului la adresa mun. XXXXX str. XXXXX ap. XXXXX, dar a fost restituită cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 57).

Astfel fiind, este cert că reprezentantul SRL „Maxservice Lux” nu a participat la examinarea pricinii în prima instanță, iar probe care ar demonstra că societatea cunoștea despre existența prezentului litigiului și examinarea lui, la materialele pricinii lipsesc.

Ca urmare, instanța de recurs constată că circumstanțele sus indicate confirmă în mod cert temeinicia cererii de repunere a apelului în termen, fiind indubitabil că SRL „Maxservice Lux” în mod întemeiat a omis termenul de contestare a hotărârii primei instanțe.

Pe cale de consecință, se va reține că dreptul la o cale de atac este consfințit și în Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Astfel, în jurisprudența sa constantă Înalta Curte a reiterat că articolul 6 §1 din Convenție nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție.

Distinct de cele relatate mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 2 noiembrie 2017 și de a pronunța o nouă încheiere prin care a admite cererea de repunere a apelului în termen și remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău de la faza primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), c), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Maxservice Lux”, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalâm.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 2 noiembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Instituției Private „Centrul de Licențiere și Administrare a Drepturilor”, Asociației Obștești „Asociația Națională Copyright”, Asociației Obștești „Oficiul Republican al Drepturilor de Autor” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Maxservice Lux” cu privire la încasarea remunerației de autor și se pronunță o nouă încheiere prin care:

Se admite cererea Societății cu Răspundere Limitată „Maxservice Lux”, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalâm cu privire la repunerea în termen a apelului.

Se repune în termen cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Maxservice Lux”, reprezentată de avocatul Anatolie Bacalâm împotriva hotărârii Judecătoriai Chișinău sediul Rîșcani din 7 iunie 2017.

Se remite cauza la Curtea de Apel Chișinău de la faza primirii cererii de apel.

Decizia în partea remiterii pricinii la rejudecare nu se supune nici unei căi de atac, în rest aceasta este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță